

Bódító-kábító pótszerek

A szegedi középiskolások és a drog

Középiskolák igazgatói voltak hivatalosak arra a rendezvényre, amelynek az ÁNTSZ adott otthont tegnap újszegedi épületében. Nem kevésbé fontos, egyre több társadalmi vitára is okot adó témáról volt szó, mint a drogfogyasztás. Zelenai Károly, a szegedi Ifjúsági Drogcentrum vezetője a szegedi középiskolások körében 1993-ban végzett vizsgálat eredményeit ismertette meg a pedagógusokkal.

A város 14 ezer középiskolása közül 2386, gimnáziumban, szakközépiskolában és szakmunkásképzőben tanuló diák között osztották ki a kérdőíveket. Hogy válaszaik alapján miféle kép alakult ki 14-18 esztendő fiainkról, lányainkról? A teljesség igénye nélkül próbáljuk fölvezetni ennek a korosztálynak a jellemzőit!

Tanulmányi átlaguk zömmel közepes és jó között ingadozik, kevesebb közöttük a kitűnő és az elégséges. A kiválók között több a lány, mint a fiú, úgy tűnik, ők az okosabbak, a sikeresebbek, könnyebben küzdik le az iskolai akadályokat – és a rájuk leselkedő egyéb veszélyeket is. Az évisméltés, a kudarc élménye többnyire a szakmunkásképző diákjait sújtja – 25 százalékuk megbukott –, ők e frusztráció miatt is igen veszélyeztetettek. A család érték- és normaközpontjából sem. A diákok egyharmada vallotta, hogy a környezetében élő felnőtt vagy felnőtté váló személyek viselkedéseket? Föltűnő, hogy minél inkább veszélyes szerről van szó, annál több a „nem tudom” válasz. Mivel a felnőttkor máival nem azonosuló serdülő könnyen csábítja rossz útra a rá jobban ható kortárs csoport, félő, hogy sokan a drogfogyasztók táborát növelik. A társadalom értékrendjét, mentálhigiénés szintjét tükrözi, hogy a fiatalok többsége szerint a kábítószeresítés problémamegoldó módszer, hangulatjavításra való.

Úgy tűnik, mintha gyermekeink életútja szinte ki lenne jelölve: már az iskolázottság során elszennvedik azokat a hátrányokat, amelyek meghatározók lesznek jövőjükben. A megelőzés lehet az egyetlen védekezés, de mintha késő lenne ezt a középiskolában elkezdni. Egy korábbi következetes munkának csak a folytatása lehet a lélektanilag is képzett középiskolai tanár és a drogcentrum szakembereinek, kortárssegítő csoportjának közreműködése.

S talán még inkább igaz: a mai felnőtt társadalom szokás- és értékrendjének gyökereit átálkításától remélhető, hogy gyermekeink közül minél kevesebben várják boldogulásukat a bódító-kábító pótszerektől.

Chikán Ágnes

is lemaradnak mögöttük. A vizsgálatot megelőző harminc napban minden második diák ivott alkoholt, egyötödük le is részegedett. Csaknem 150-en bevallották, hogy mindennap lefektetik a magukét. Főleg a szakmunkástanuló fiúk, de főzárkózóban vannak a lányok is: a gyengébben tanulók, az alkoholizáló családban élők, a szórakozni szeretők. Figyelemre méltó a saját elhatározásból gyógyszerrel szedő gimnazisták magas száma: különösen a lányok a jó jegyekért, az elit mezőnybe kerülésért mindent megtesznek, még a nyugtatószedés árán is.

Az ópiát tartalmú gyógyszerek szedéséről már csak egy lépés az illegális szerek fogyasztása. A fölmérés szerint a szegedi gimnazisták több, mint 8 százaléka szedett már saját elhatározásból marihuánát, hasist, ennél kevesebben megízlelték az ópiumszármazékokat is. A magasabb intelligenciájú, jó anyagi körülmények között élő, elitebb réteg LSD, kokain élvezőként veszélyeztetett, bár az egy százalékos arány drasztikus emelkedést fejezik a magas árak: egy gramm, hétvégi örömszerzésre elegendő LSD például 1200-1400, kokain pedig 15 ezer forintba kerül.

Hogy eltélik-e a fiatalok a droggal kapcsolatos viselkedéseket? Föltűnő, hogy minél inkább veszélyes szerről van szó, annál több a „nem tudom” válasz. Mivel a felnőttkor máival nem azonosuló serdülő könnyen csábítja rossz útra a rá jobban ható kortárs csoport, félő, hogy sokan a drogfogyasztók táborát növelik. A társadalom értékrendjét, mentálhigiénés szintjét tükrözi, hogy a fiatalok többsége szerint a kábítószeresítés problémamegoldó módszer, hangulatjavításra való.

Úgy tűnik, mintha gyermekeink életútja szinte ki lenne jelölve: már az iskolázottság során elszennvedik azokat a hátrányokat, amelyek meghatározók lesznek jövőjükben. A megelőzés lehet az egyetlen védekezés, de mintha késő lenne ezt a középiskolában elkezdni. Egy korábbi következetes munkának csak a folytatása lehet a lélektanilag is képzett középiskolai tanár és a drogcentrum szakembereinek, kortárssegítő csoportjának közreműködése.

S talán még inkább igaz: a mai felnőtt társadalom szokás- és értékrendjének gyökereit átálkításától remélhető, hogy gyermekeink közül minél kevesebben várják boldogulásukat a bódító-kábító pótszerektől.

„Húsz évig élni, mint a birka?”

Hogyan alakult volna az életed, ha nem gyilkolsz?

– Maradok a tanyán. Ott nyugisak a szomszédok. Hangosan köszöntünk egymásnak, elbeszélgetünk. Néha eljöttek velem a városba, máskor én vittem a szükséges cuccokat. A paraszt szíve tiszta. Tudod, csak a szegény ember tud becsületes maradni. Életük végéig dolgoznak, gürcölnek és az ország meg szarik rájuk. Jugoszlávia az egyik legszebb vidék, minden van arrafelé, még tenger is. És tessék, mivé vált.

Jól éltél?

– Jól. Azt csináltam, amit akartam. A légióban sok pénzt kaptam. Az Afrikában lopott gyémántokon 2 millió 200 ezer márkáért sikerült túladnom. Vettem egy lakást Franciaországban és Olaszországban is, de később mindkettőt elajándékoztam. Volt egy szörnyű tragédia az életemben. Nem akarok erről beszélni.

Akkor miért említetted?

– Elégedj meg annyival, hogy amikor Korzikán voltam, Marseille-ben autóbaleset történt. Micsoda véletlen, pont a feleségem ült a kocsiban két és fél éves kisfiammal együtt.

Voltak barátaid?

– Nem sokan. Húú, egyik légiós barátomat nagyon megviselte, hogy épp az ő csajának kezdtem el udvarolni.

Milyen márkájú autókalkurikáztál?

– Mindenféle, volt például Mercit, Nissan. A lopott kocsi a legjobb, minek adna érte annyi pénzt az ember. Motorozni is szerettem. Szuper járgányaim voltak: Kawasaki, Yamaha, Honda, Suzuki. Nevet is adtam nekik. Csak a lóvéen múlt a gondtalanság. Méghogy a pénz nem boldogít! Nem a fenét! Az ember élete pénz nélkül egyenlő a halállal. Tudod-e, mit mondott a nagyapám? Inkább él két évig, mint az oroszlan, nem pedig húsz évig, mint a birka. Igazat adtam neki. Én is oroszlan voltam. Itt,

Mit mond Magda Marinko? (4.)

Ki lövi le a sakált?

Ha nem gyilkolt volna és nem kerül rács mögé, akkor a tanyáján éldegné kedvenc állataival Magda Marinko. Exkluzív sorozatunk befejező részében arra is fény derül, milyen sora volt a légióban pénzt szerző fiatalembernek. Hogy mi vár rá? – ez valójában nem érdekli. A börtönbe egy-két újság bejutott hozzá, köztük a Délmagyar egyik száma is.

Mi volt kinn a beceneved?

– Szabadkán Fantomnak hívtak.

Milyen a koszt?

– A szegedi börtönben az első időben láncra verve tartottak, de amikor rájöttek, nem akarok balhét, engedtek a szigoron. Nem szóltak hozzám. Ha jó nappal köszöntem, jött a válasz: kuss. Később változott a helyzet. Pesten rendesen bálnak velem. A kaja is jó.

Elégedett vagy az ügyvéddel?

– Az egyik még Szegeden megijedt és visszalépett. Nagy szerencsém, hogy Jádi Jánost rendelték ki mellém. Jött és nem futott el. Azt kérdeztem tőle: – Te is megijedsz? – Nem, veled maradok – válaszolta. Nagyon jó csávó, sajnálom, hogy csak a börtönben ismerem meg. Engem nem érdekel, mit hoz a jövő. Tudod, a boncmesternek jó gyomra van, biztosan nem szereti a húst és felcsapott vegetáriánusnak. Neki kellene lelőni a sakált, nem pedig nekem.

(Vége.)

Borzák Tibor

■

A Fővárosi Főügyészség nyereségvágyból több emberen elkövetett emberölés miatt már vádat emelt Magda Marinko ellen. A szegedi Tamasi Attila és a kecskeméti Dobnik János másod-, illetve harmadrendű vádlott. Várhatóan kora tavasszal megkezdődnek a tárgyalások Budapesten.

a zárkában nem sok a választás. Egér, vagy nyúl lehet az ember. Az egér be-megy a lyukba, míg a nyúl fülel és elszalad. Nézd, harmincon túl élhetne igazán az ember. És ehelyett láthatod, hogy mi van velem. Ami megtörtént, vállalom. Mit tehetnék?

Mit gondolsz, mi lesz veled?

– Jobb lenne a halálbüntetés. Az gyorsabb, mint hosszú esztendőknél itt csücsülni. Tizenöt, húsz, huszonöt év? A szembesítés is jó lenne, legalább elszámolhatnánk egymással. Minek az élet? A légiós barátom meghalt balesetben. Csak úgy? Volt egy kisfiám és egy szerelmem, őket is baleset érte. Csak úgy? Érdeklődd meg, hogy van Arkan. Mi az? Kifáradtál?

Nem, nem. És te?

– Én is bírom. Csak az első huszonöt év lesz nehéz. Azután majd meglátjuk.

Kiadnak-e a szerb hatóságoknak?

– Félnék attól, hogy kiderül az igazság. Mennék akár a zöldhatáron át is, abban legalább van gyakorlatom. Minden veszélyt túléltem. Látod, itt vagyok, pedig Dzsibutiban négyszáz méterrel vágódtam a homokra, mert nem nyílt ki az

„Csalánba nem csap a ménkü.”

(A fotók M. M. hozzájárulásával kerültek hozzánk.)

ejtőernyőm. Yamahámmal maximális sebességgel téptem, messzire elrepültem és felkeltem. Máskor totálkárós lett az autóm, nekem nem lett semmi bajom. A helyszínre érkező rendőr nem akarta elhinni, hogy én vezettem a kocsit. Amikor Marseille-ben az arannyal üzleteltem, két arab le akart szúrni. Nem sikerült nekik. Csádban kétszer majdnem meghaltam, egyik alkalommal gránátrobbanást úsztam meg. Egyszóval: csalánba nem csap a ménkü. Különböző, mit számított az emberélet? Elkapnak, lelőnek mint egy kutyát és lehet, hogy senkinek nem hiányzik az áldozat.

Eljutnak-e hozzád kint-ről a hírek?

– Kaptam egy Bravó újságot, meg Mai Napot. Egy nyomozó hozott Délmagyart is. Mit még? Ja, Népszabadságot. Nincs véletlen nálad egy szexlap? Mondok valamit. Az apám préfarkasnak nevezett. Tudod-e, hogy miért? Mert amikor engem csinált, felkiáltott: – Aúúú, lyukas a gumim! – miközben én már jó helyre kerültem. Most is úgy viselkedem, mint a farkas. Kérdezi az öröm, mikor furdóváros nemzetiségi vegyeskarának műsora; a harmincot tagy gyulai Ferenc Bordial című művét, románul pedig egy csokor népdalfeldolgozást és klasszikus

„Nyerek, mert előfizető vagyok!”

ELŐFIZETŐI

KLUBKÁRTYA JÁTÉKUNKON

ARANYÉKSZERT NYERT

Az ÉKSZER-GÖDÖR,

Szeged,

Kelemen u. 4.,

ajándéka

HORVÁTH JENŐ

Szeged, Gera S. u. 55.

Kártyaszáma: 513 0111

A SZEVEDI NEMZETI SZÍNHÁZ AJÁNDÉKÁT:

A Kamaraszínház, január

28, 14 órai Légy jó mindhalálig c. előadásra 2 db jegyet

CSIKÓS PÁL

Szeged, Attila u. 16., 2/7

Kártyaszáma: 519 0006

A szegedi Kiskakas Étterem

2 személy részére szóló vacsorameghívását nyerte,

BENDE IMRÉNÉ

Röske, Szeged u. 7.

Kártyaszáma: 106 0589

Nyereményüket átvehetik a Sajtóházban, Szeged, Stefánia 10., csütörtök 8-16 óráig, a hirdetési csoport titkárságán.

Román hangverseny Gyulán

Az új esztendő köszöntő hangversenyt ad január 27-én, pénteken a Gyulai Román Egyesület Kórusa. A gyulai városházán pénteken este 6 órakor kezdődik a Körös-parti furdóváros nemzetiségi vegyeskarának műsora; a harmincot tagy gyulai Ferenc Bordial című művét, románul pedig egy csokor népdalfeldolgozást és klasszikus

kórusművet szólaltat meg. Az 1990 óta működő és szép sikereket elérő gyulai román énekkar az idén görögországi vendég szereplésre készül, idehaza pedig fellépnek majd azon, a tervek szerint áprilisban megrendezendő gyulai román énekkari találkozón, amelyen romániai és magyarországi kórusok együtt mutatkoznak majd be.

ÚJABB AKCIÓS PADLÓLAPOK A CSEMPEDISZKONTBAN!

I. oszt. 1390 Ft/nm helyett 800 Ft/nm

III. oszt. 850 Ft/nm helyett 590 Ft/nm

Amíg a készlet tart.

Szeged, Bérkert u. 129. Tel.: 431-211/127 m.